

Sadržaj i ciljevi Državnog programa monitoringa rezidua

Meira Bosnić

Uprava za veterinarstvo – Odsjek za monitoring rezidua
Ministarstvo poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja

Državni program monitoringa rezidua - DPMR

- **Državni program monitoringa rezidua**
 - **jedinstven** na cijelom teritoriju RH
 - **monitoring** – na utvrđeni način praćenje da li se provode zakoni s ciljem općeg uvida u situaciju
 - **službeni** – propisan postupak uzorkovanja, analize uzorka i tumačenje rezultata, te obveza poduzimanja mjera u slučaju nesukladnog nalaza
 - **rezidue** - farmakološki aktivni ostaci VMP-ova ili zagađivača (kontaminanata) za koje je dokazano ili postoji sumnja da su škodljivi po ljudsko zdravlje

DPMR - cilj

- ***Provjeriti/potvrditi*** da se ***na tržištu nalaze zdravstveno ispravne žive životinje/njihovi proizvodi***, tj. da žive životinje i/ili njihovi proizvodi koji su na tržištu ili su za njega namijenjeni ne sadrže rezidue i/ili kontaminante

Zakon o hrani (NN 46/07) i Higijenski paket – obveze koje iz njih proizlaze

- I. **Subjekt u poslovanju s hranom odgovoran je staviti na tržište zdravstveno ispravnu hranu tj.mora:**
 1. **osigurati sljedivost;**
 2. **obavljati samokontrole** koje se baziraju na analizi rizika i kojima može dokazati da na tržište stavlja samo zdravstveno ispravnu hranu ili hranu za životinje.

Zakon o hrani (NN 46/07) i Higijenski paket – obveze koje iz njih proizlaze

II. Nadležno tijelo – obvezno je provoditi službene kontrole kojima je cilj **verificirati** da li se subjekt u poslovanju s hranom pridržava propisanih odredbi, tj. provjeriti da li na tržište stavlja zdravstveno ispravnu hranu i hranu za životinje.

Veterinarski pregled gospodarstva – veterinarsko javno zdravstvo – G

G.12. Da li se na gospodarstvu vodi evidencija o rezultatima analiza uzoraka krmiva ili bilo kojih drugih proizvoda uzetih u dijagnostičke svrhe, a koji mogu utjecati na sigurnost hrane za životinje?	DA	NE
G.13. Da li se na gospodarstvu vodi evidencija o sljedivosti hrane za životinje?	DA	NE
G.14. Da li se gore navedene evidencije čuvaju min. jednu godinu i da li su dostupne nadležnom tijelu?	DA	NE

Veterinarsko javno zdravstvo – H

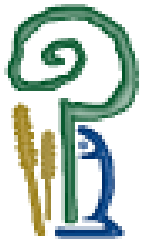
H.1. Upisati veličinu knjige i broj evidencije o liječenju životinja na gospodarstvu.	M	S	V	
H.2. Vodi li se redovito evidencija o liječenju životinja?	DA			NE
H.3. Da li posjednik životinja zna da ne smije držati i primjenjivati određene beta-agonista te tvari hormonskog i tireostatskog učinka na farmskim životinjama?	DA			NE
H.4. Da li posjednik životinje zna da ne smije staviti na tržište farmske životinje i njihove proizvode za prehranu ljudi ukoliko su te životinje tretirane određenim beta-agonistima te tvarima hormonskog i tireostatskog učinka?	DA			NE

EVIDENCIJSKI BROJ KNJIGE: V 1 501

S 1 501

M 1 501

EVIDENCIJA O LIJEČENJU ŽIVOTINJA I KARENCIJI

MINISTARSTVO
POLJOPRIVREDE,
RIBARSTVA I
RURALNOG RAZVOJA

UPRAVA ZA VETERINARSTVO

IDENTIFIKACIJSKI DOKUMENT KOPITARA

IDENTIFICATION DOCUMENT FOR EQUIDAE

DOCUMENT D'IDENTIFICATION POUR
LES EQUIDES

HRVATSKI CENTAR ZA KONJOGUJSTVO
- DRŽAVNA ERGELA LIPIK
Marije Terezije 27, p.p. 12, 34551 Lipik
Republika Hrvatska

Jedinstveni životni broj kopitara / UELN / No. of identification

Ime konja / Name of horse / Nom du cheval

FEI broj / FEI No. / No. FEI
FEI ime / FEI name / FEI-nom

FEI

Datum izdavanja Date of issue Date d'émission	Svake 4 godine ovjera Nacionalni Savez To be revalidated every 4 years by National Federation A renouveler les 4 ans par la Fédération Nationale

Datum izdavanja
Date of issue / Date d'émission

Broj identifikacijskog dokumenta
Passport No. / Passeport No.

DPMR u EU

- DPMR **obvezan** je za sve zemlje članice EU.
- Sve zemlje koje žele izvoziti u EU imaju obvezu provoditi DPMR na isti način kao i zemlje članice EU.
- Plan za tekuću godinu, izvještaj o broju stvarno uzetih uzoraka u prethodnoj godini, te mjerama poduzetim kod nesukladnih nalaza zemlje su obvezne dostaviti EK do 31.03. tekuće godine.
- EK pregledava planove i izvještaje te ukoliko oni nisu sukladni propisima može određene proizvode zabraniti za izvoz u EU.

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/third_countries_en.htm

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying the EU Food Safety website. The page title is "Residues of Veterinary Medicinal Products - Third Countries". The main content area features a list of links under the heading "Imports of animals and their products from third countries: Provision of guarantees equivalent to EU requirements on residues of veterinary medicines, pesticides and contaminants." The list includes sections for Background, EU legislation, Residue monitoring, Evaluation and approval of plans, Key elements of a residue control plan, Exemption for casings, Residues in honey, and Structure of the residue control plan. A sidebar on the right contains "Topics" (Introduction, reflection paper, Control & Monitoring, Laboratory Analysis, Community Reference Laboratories, Scientific Advice, Third countries), "Resources" (Speeches, Press Releases, Health & Consumer Voice Newsletter, Publications, Committees, Links), and "International Affairs" (Organisations, Codex, OIE, WTO, Import Conditions, Pets and Animal Welfare, Enlargement, Agreements, EU - Russia: SPS issues). At the bottom, there are buttons for "FOOD AND FEED SAFETY", "ANIMAL HEALTH AND WELFARE", "PLANT HEALTH", and "FVO INSPECTIONS". The browser's address bar shows the URL, and the taskbar at the bottom displays the Windows Start button and several open applications.

EUROPA - Food Safety - Chemical Safety of Food - Residues of Veterinary Medicinal Products - In - Microsoft Internet Explorer p

http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/residues/third_countries_en.htm

File Edit View Favorites Tools Help

★ Favorites

EUROPA - Food Safety - Chemical Safety of Food - R...

Food Safety - From the Farm to the Fork English

EUROPA > European Commission > DG Health and Consumers > Overview > Food and Feed Safety Site Map | What's New | A to Z Index | Contact

General Food Law Animal Nutrition Labelling & Nutrition Biotechnology Novel Food Chemical Safety Biological Safety Official controls

Residues of Veterinary Medicinal Products - Third Countries

printable version

Topics

- Introduction :
- reflection paper
- Control & Monitoring
- Laboratory Analysis
- Community Reference Laboratories
- Scientific Advice
- Third countries

Resources

- Speeches
- Press Releases
- Health & Consumer Voice Newsletter
- Publications
- Committees
- Links

International Affairs

- Organisations
- Codex
- OIE
- WTO
- Import Conditions
- Pets and Animal Welfare
- Enlargement
- Agreements
- EU - Russia: SPS issues

FOOD AND FEED SAFETY

ANIMAL HEALTH AND WELFARE

PLANT HEALTH

FVO INSPECTIONS

Residues of Veterinary Medicinal Products - Third Countries

Imports of animals and their products from third countries: [Provision of guarantees equivalent to EU requirements on residues of veterinary medicines, pesticides and contaminants.](#)

- 1. [Background](#)
- 2. [EU legislation on monitoring of residues and contaminants in food of animal origin.](#)
- 3. [Residue monitoring: requirements sought from third countries wishing to export food to the EU](#)
- 4. [The evaluation and approval of residue monitoring plans from third countries:](#)
 - 4.1. [Timetable for submission of plans and results](#)
 - 4.2. [The evaluation process](#)
- 5. [Key elements required in a residue control plan:](#)
 - 5.1. [The initial plan submitted by a third country must include](#)
 - 5.2. [Subsequent residue control plans](#)
 - 5.3. [Importation of horses into the EU and residue requirements](#)
 - 5.3.1. [Residue import requirements for equidae](#)
 - 5.3.1.1. [Situation in the EU](#)
 - 5.3.1.2. [Requirements for third countries](#)
 - 5.4. [Exemption for third countries exporting casings only](#)
 - 5.5. [Residues in honey](#)
 - 5.6. [Structure of the residue control plan:](#)
 - 5.6.1. [Coverage of the plan - what commodities have to be included](#)
 - 5.6.2. [Sampling levels and frequencies](#)
 - 5.6.3. [Selection of residues to be included in the residue control plan](#)
 - 5.6.4. [Maximum Residue Limits and 'action levels' in food of animal origin](#)
- 6. [General instructions and pro formas for submission plans and results](#)

1. Background

Article 168 of the Treaty establishing the European Union (EU) states that a high level of human health protection shall be ensured in the definition and implementation of all EU policies and activities. A comprehensive body of EU legislation has been put in place to achieve this objective. All of this legislation is publicly available and can be accessed via the European Commission's EurLex website: <http://eur-lex.europa.eu/en/index.htm>

With regard to the safety of food, articles 11 to 13 of [Regulation 178/2002/EC](#) (Food Law) require that food and feed imported into the EU "shall comply with the relevant requirements of food law or conditions recognised at least equivalent thereto or, where an agreement exists between the EU and the exporting country, with requirements contained therein".

[↑ To top](#)

Done Internet 100%

start

EUROPA - Food Safet... rezidue-htp3.doc - M... Ulazna pošta - Micros...

HR 13:03

http://eur-lex.europa.eu/RECH_naturel.do

The screenshot shows a Microsoft Internet Explorer browser window displaying the EUR-Lex website. The address bar shows the URL http://eur-lex.europa.eu/RECH_naturel.do. The page header includes the EUR-Lex logo and the text "Access to European Union law". A navigation menu shows "EUROPA > EUR-Lex Home > Simple search > Natural number". The main content area is titled "Search by natural number" and contains a search form with the following elements:

- A heading: "Select one of the following document types"
- Radio button options:
 - All legislation
 - Regulation
 - Directive
 - Decision
 - National execution measures
 - COM final
 - SEC
 - European Court case
- Text input field: "Enter the year (-1 digits)" with the value "2010" entered.
- Text input field: "Enter the number (maximum 4 digits)" with the value "37" entered.
- A "Search" button.

The footer of the page states "Managed by the Publications Office". The Windows taskbar at the bottom shows the Start button, several open applications (My Documents, Microsoft Word, EUR-Lex - Simple sea..., Microsoft PowerPoint), and the system tray with the time 14:45.

Search

▶ **Query 5** - Natural number: Regulation 2010 37 -
 ▶ [2 Hit\(s\) Refine](#)
▶ [New search](#)
▶ [Search history](#)

Search results

Complementary data: Dates Languages and formats available Classifications
Display results: ordered by date

Page 1 of 1 -

▶ **32010R0037R(01)**

Corrigendum to Commission Regulation (EU) No 37/2010 of 22 December 2009 on pharmacologically active substances and their classification regarding maximum residue limits in foodstuffs of animal origin (OJ L 15, 20.1.2010)

OJ L 293, 11.11.2010, p. 72-72 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- ▶ [Bibliographic notice](#)
- ▶ [Bibliographic notice + Text \(bilingual display\)](#)
- ▶ [html](#) ▶ [pdf](#)

▶ **32010R0037**

Commission Regulation (EU) No 37/2010 of 22 December 2009 on pharmacologically active substances and their classification regarding maximum residue limits in foodstuffs of animal origin (Text with EEA relevance)

OJ L 15, 20.1.2010, p. 1-72 (BG, ES, CS, DA, DE, ET, EL, EN, FR, IT, LV, LT, HU, MT, NL, PL, PT, RO, SK, SL, FI, SV)

- ▶ [Bibliographic notice](#)
- ▶ [Bibliographic notice + Text \(bilingual display\)](#)
- ▶ [html](#) ▶ [pdf](#)

Page 1 of 1 -

[Top](#)

▶ **Directory code:**
03.50.30.00 [Agriculture](#) / [Approximation of laws and health measures](#) / [Animal health and zootechnics](#)

▶ **Subject matter:**
Veterinary legislation

Miscellaneous information

▶ **Author:**
European Commission

▶ **Form:**
Regulation

▶ **Additional information:**
EEA relevance

Procedure

▶ **Legislative history:**
Opinion Standing Committee

Relationship between documents

▶ **Treaty:**
[Treaty on the Functioning of the European Union](#)

▶ **Legal basis:**
[32009R0470](#) -A27P1

▶ [Select all documents based on this document](#)

▶ **Amended by:**
Corrected by [32010R0037R\(01\)](#)
Amended by [32010R0758](#) Amendment Annex from 24/10/2010
Amended by [32010R0759](#) Amendment Annex
Amended by [32010R0761](#) Amendment Annex from 25/10/2010
Amended by [32010R0890](#) Annex from 12/10/2010
Amended by [32010R0914](#) Amendment Annex I from 12/12/2010
Amended by [32011R0362](#) Amendment Annex from 17/04/2011
Amended by [32011R0363](#) Amendment Annex from 14/07/2011

▶ **Consolidated versions (pdf)**
[2010-10-25](#)
[2010-12-12](#)

▶ **Instruments cited:**
[31990R2377](#)

▶ [Select all documents mentioning this document](#)

Text

Bilingual display: [BG](#) [CS](#) [DA](#) [DE](#) [EL](#) [EN](#) [ES](#) [ET](#) [FI](#) [FR](#) [HU](#) [IT](#) [LT](#) [LV](#) [MT](#) [NL](#) [PL](#) [PT](#) [RO](#) [SK](#) [SL](#) [SV](#)

Commission Regulation (EU) No 27/2010

DPMR u RH

- U RH prvi DPMR je izrađen **1998.**
- RH ima dozvolu izvoza za EU svih živih životinja i proizvoda životinjskog podrijetla, osim za meso konja.
- Od 2009 RH se po zahtjevima za provedbu DPMR-a tretira kao zemlja članica – tj. mora izvršiti više analiza kao i zemlje članice EU.

DPMR u RH – provedba

- Nadležno tijelo odgovorno za izradu, koordinaciju provedbe, te izvještavanje o provedbi DPMR-a = Uprava za veterinarstvo – Odsjek za monitoring rezidua.
- Nadležno tijelo odgovorno za uzimanje uzoraka i poduzimanje mjera u slučaju nesukladnog nalaza u sklopu DPMRa = Uprava za veterinarsku inspekciju – Sektor za veterinarsku inspekciju.
- Nacionalni referentni laboratorij za analizu uzoraka uzetih za potrebe DPMRa i tumačenje rezultata analiza – HVI
- Financiranje DPMRa – iz državnog proračuna. Ulaskom RH u EU financirat će se iz naknada prikupljenih za službene kontrole hrane životinjskog podrijetla.

DPMR - sadržaj

- **Grupa A – tvari koje imaju anabolički učinak i zabranjene tvari** (stilbeni, antitireoidne tvari, steroidi, laktoni rezocilne kiseline, beta –agonisti, zabranjene tvari)
- **Grupa B – VMP-ovi i kontaminanti** (antibiotici, antihelmintici, kokcidiostatici, karbamati, piretroidi, sedativi, NSAIDs, organoklorni, organofosforni, dioksini, PCB, TM, mikotoksini, boje i dr.)

Podaci potrebni za izradu DPMRa

- Podaci o broju zaklanih životinja hrvatskog podrijetla (po vrsti i kategoriji životinje i mjestu klanja) i proizvodima životinjskog podrijetla (mlijeko, jaja i med);
- Podaci o broju i vrsti nesukladnih nalaza u prethodnoj godini;
- Podaci o vrsti i količini VMP korištenih na području RH na životinjama koje ili čiji proizvodi služe kao hrana.

Izrada DPMRa za tekuću godinu

- Izrada DPMRa se temelji na analizi prikupljenih podataka - *analiza rizika*.
- Na osnovu navedenog vrši se - *procjena rizika*.
- Na osnovu procjene rizika, dostupnog državnog budžeta i tehničkih mogućnosti referentnog laboratorija - *izrađuje se DPMR*.

2. Vrste životinja i proizvoda s navedenim grupama tvari koje su analizirane 2009. godine

Izvodi od kojih se uzimaju	goveda G + K	ovce/ koze K	svije G+ K	konji K	kokoši G+ K	pure G+K	patke K	kunići K	RIBA			mlijeko kravlje G	mlijeko ovčje /kozje G	jaja	divljač uzgoj
									slatkov. r. uzgoj	morska r. uzgoj	morska r. ulov				
Vrste životinja i proizvoda koje se analiziraju															
antibiotici	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
steroidne tvari	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA
pesticidi	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	DA
organične rezocilne kiseline	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA
β-agonisti	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA
tvari uključene u Priloga IV odluke o NDK br. 175/08, 19 i 15/10)	Kloramfenikol	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA
	Nitrofurani	DA	NE	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA
	Nitroimidazoli	DA	NE	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA
	Dapson	DA	NE	DA	DA	DA	DA	NE	DA	NE	NE	DA	DA	NE	DA
bakterijske tvari	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA
helmintici	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	NE	DA
diuretika	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA
estrogeni i piretroidi	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA
antivirusni	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE
steroidni protuupalni lijekovi (NSAIDs)	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	DA	DA	NE	DA
jeftine akološki ne tvari	NE	NE	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE
inoklorni spojevi uključujući PCB-je	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	DA	DA
anofosforni spojevi	DA	DA	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE
teški elementi –teški metali	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA
otoksini	DA	DA	DA	DA	DA	DA	DA	NE	DA	DA	NE	DA	DA	NE	NE
ostali (malahitno zelenilo i dr.)	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	NE	DA	DA	NE	NE	NE	NE	NE

Odabir i način uzimanja uzoraka

- **Odabir mjesta uzorkovanja** - temelji se na procjeni rizika (odabir gospodarstva = 1x god velika; 1x u 5 god mala).
- **Odabir uzoraka mora biti ciljan** tj. ovisno o tvari na koju se zahtijeva pretraga treba odabrati životinju kod koje je najveća mogućnost pronalaska tražene tvari
- **Uzimanje uzoraka mora biti po točno utvrđenim pravilima i neočekivano**
- **Uzorkuje se samo od zdravstveno ispravnih životinja koje će se naći na tržištu** (uslužno klanje/prisilno klanje)
- **Uvijek se mora doći do gospodarstva porijekla osim kod kontaminanata** (mljekara/gospodarstvo)

Mjesto uzimanja uzoraka

1. **Na gospodarstvima** - od živih životinja (goveda, svinja, peradi, divljači i riba iz uzgoja; uzorci se analiziraju samo na tvari iz skupine A); svježe mlijeko iz laktofriza, sortirnice jaja i punionice meda.
2. **U klanicama** za goveda, ovce, koze, konje, perad i svinje.
3. **U rasjekavaonama** za divljač iz uzgoja ili u lovištima za divljač.

Analiza uzoraka za potrebe DPMRa i tumačenje rezultata

- Uzeti uzorak je **službeni uzorak** – mora se uzeti na takav način da se može dokazati da nitko nije mogao manipulirati s njim (ima snagu dokaza na sudu).
- Uzorak se mora analizirati u za to ovlaštenom laboratoriju koji je obavezan osigurati da se analiza i tumačenje rezultata izvrši na propisani način.

Nesukladan nalaz ukazuje na:

- ***Ne poštivanje propisanog razdoblja karencije ili nedopuštenog liječenja***
 - nedopušteno liječenje- upotreba zabranjenih tvari ili neodobrenih tvari ili odobrenih ali primijenjenih u druge svrhe od onih za koje su odobreni ili uvjetima drugačijim od propisanih;

ILI

- ***Zagađenje okoliša – kod nalaza kontaminanata***

Postupanje u slučaju sumnjivog i/ili pozitivnog nalaza

Nesukladan nalaz = životinja ili njen proizvod je zdravstveno neispravan = postupanje inspektora je obvezno.

Cilj poduzimanja postupka je slijedeći:

1. pronaći da li se životinja/proizvod još nalazi na tržištu te ga u slučaju sumnjivog nalaza konfiscirati, a u slučaju pozitivnog nalaza neškodljivo ukloniti.

Postupanje u slučaju sumnjivog i/ili pozitivnog nalaza

2. poduzeti radnje kojima će se otkriti razlog zaostajanja rezidua, te ga otkloniti:
 - provjera podataka
iz veterinarskog pregleda gospodarstva
iz Evidencije o liječenju
podaci o sljedivosti hrane
samokontrole
TSH/MSH – HACCAP
 - utvrditi da li postoje nedozvoljeni VMP-ovi i pregled životinja.

Postupanje u slučaju sumnjivog i/ili pozitivnog nalaza

Postupak koji se poduzima kako bi se otkrio razlog zaostajanja rezidua ovisi o nalazu:

- **za zabranjene tvari – najstroži** (zatvaranje gospodarstva, neškodljivo uništavanje životinja itd.)
- **za tvari kod kojih je nalaz iznad MRL – blaži** (uzimaju se uzorci jaja, mlijeka, meda, ribe, hrane)
- **za kontaminante – najblaži** (najčešće savjet kako izbjeći ponavljanje).

Kronologija broja uzetih uzoraka za DPMR

- Tijekom **2009. godine** uzeto je **3 602 uzoraka** na kojima je obavljeno **14 205 analiza**. Ukupan trošak analiza u toj godini iznosio je 6 748 460,00 kuna.
- Tijekom **2010. godine** uzeto je ukupno **3 307 uzoraka** na kojima se obavilo **13 974 analiza**. Ukupan trošak analiza iznosio je 9 327 799,00 kuna.
- Tijekom **2011. godine** uzet će se ukupno **2 870 uzoraka**. Ukupan trošak analiza za ovu godinu isti je kao i za 2010.

Kronologija nesukladnih uzoraka

- Tijekom **2009. godine** bilo je **10** nesukladnih nalaza na grupu **B2b i 109 na B3c**.
- Tijekom **2010. godine** bilo je **5** nesukladnih nalaza na grupu **B2b i 54 na B3c**.
- Tijekom **2011. godine** od analiziranih 1980 uzoraka: **2** nesukladna na **B1, 10 na B3c** (4 u divljači i 6 dom. živ.), **17 na B2b i 19 na A4**.

HVALA NA PAŽNJI
meira.bosnic@mps.hr

